

*Zasada podziału władzy
w konstytucji RP z 1997 roku*
Grzegorz Kuca

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW

WSTĘP

Układ pracy

Literatura przedmiotu

Kwestie terminologiczne

**Rozdział 1. DOKTRYNALNE PODSTAWY ZASADY
PODZIAŁU WŁADZY**

Stanowisko klasycznej doktryny światowej

Geneza teorii podziału władzy - zarys problematyki

John Locke - wstęp do nowoczesnej doktryny podziału

władzy Charles Louis de Secondat Montesquieu -

rozwinięta doktryna podziału władzy

Benjamin Henri Constant de Rebecque - modyfikacja

doktryny podziału władzy w myśl koncepcji "władzy
neutralnej"

Stanowisko doktryny polskiej

**Rozdział 2. PROCES UCHWALENIA KONSTYTUCJI Z
2 KWIETNIA 1997 R. A ZASADA PODZIAŁU WŁADZY**

Rozwiązania zawarte w projektach konstytucji i wystąpieniach

podczas pierwszego czytania w Zgromadzeniu Narodowym

Prace Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego

i jej podkomisji stałych

**Rozdział 3. CHARAKTERYSTYKA ART. 10
KONSTYTUCJI ORAZ POJĘĆ ZWIĄZANYCH Z
ZASADĄ PODZIAŁU WŁADZY**

Konstrukcja art. 10 konstytucji

Podział funkcjonalny

- Podział organizacyjny
 - Podział strukturalny
 - Podział personalny
- Hamowanie się władz
- Współdziałanie władz
- Równowaga władz

Rozdział 4. WŁADZA USTAWODAWCZA (SEJM I SENAT)

- Podział funkcjonalny
- Podział organizacyjny
 - Podział strukturalny
 - Podział personalny
- System hamulców
 - Udzielenie albo odmowa udzielenia przez Sejm wotum zaufania Radzie Ministrów
 - Wyrażenie przez Sejm wotum nieufności Radzie Ministrów i poszczególnym jej członkom
 - Powolywanie przez Sejm komisji śledczej do zbadania określonej sprawy
 - Udzielenie albo odmowa udzielenia przez Sejm absolutorium Radzie Ministrów
 - Interpelacje i zapytania poselskie
 - Wyrażenie w ustawie zgody na ratyfikację niektórych umów międzynarodowych
 - Udzielenie przez Senat zgody na zarządzenie przez Prezydenta RP referendum ogólnokrajowego
- Instrumenty współdziałania
 - Wybór przez Sejm sędziów Trybunału Konstytucyjnego
 - Wybór przez Sejm zastępców przewodniczącego i członków Trybunału Stanu

Rozdział 5. WŁADZA WYKONAWCZA (PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I RADA MINISTRÓW)

- Podział funkcjonalny
- Podział organizacyjny
 - Podział strukturalny

Prezydent RP
Rada Ministrów
Podział personalny
Prezydent RP
Rada Ministrów

System hamulców

Skrócenie przez Prezydenta RP kadencji Sejmu (i Senatu)
Wycofanie przez Prezydenta RP oraz Radę Ministrów wniesionego przez siebie projektu ustawy do Sejmu
Podpisanie albo odmowa podpisania przez Prezydenta RP ustaw uchwalonych przez Sejm i Senat
Wystąpienie przez Prezydenta RP przed podpisaniem ustawy z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie kontroli jej zgodności z konstytucją
Zwrócenie przez Prezydenta RP ustawy Sejmowi przed jej podpisaniem (weto ustawodawcze)
Stosowanie przez Prezydenta RP prawa łaski

Instrumenty współdziałania

Zarządzenie przez Prezydenta RP wyborów do Sejmu i Senatu
Zwołanie przez Prezydenta RP pierwszych posiedzeń Sejmu i Senatu
Inicjatywa ustawodawcza Prezydenta RP i Rady Ministrów
Prawo Rady Ministrów do wnoszenia poprawek do każdego rozpatrywanego przez Sejm projektu ustawy, a Prezydenta RP - do projektów przez niego zgłoszonych
Klauzula pilności stosowana przez Radę Ministrów w odniesieniu do rządowych projektów ustaw
Prawo Prezydenta RP do zwrócenia się z orędziem do Sejmu i Senatu
Powoływanie przez Prezydenta RP sędziów
Powoływanie przez Prezydenta RP prezesa i wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego
Powoływanie przez Prezydenta RP pierwszego prezesa Sądu Najwyższego oraz prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego

Rozdział 6. WŁADZA SĄDOWNICZA (SĄDY I TRYBUNAŁY)

Podział funkcjonalny

Podział organizacyjny

Podział strukturalny

Podział personalny

System hamulców

Orzekanie przez Trybunał Konstytucyjny o zgodności ustaw z konstytucją oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie

Orzekanie przez Trybunał Stanu o odpowiedzialności konstytucyjnej i karnej prezydenta oraz członków Rady Ministrów

Orzekanie przez sądy administracyjne o legalności działania administracji publicznej

Instrumenty współdziałania

Stwierdzanie przez Sąd Najwyższy ważności wyborów do Sejmu i Senatu oraz na urząd Prezydenta RP

Rozstrzyganie przez Trybunał Konstytucyjny sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa

Stwierdzanie przez Trybunał Konstytucyjny przejściowej niemożności w sprawowaniu urzędu Prezydenta RP

UWAGI KOŃCOWE

LITERATURA